

Täysistunto

Perjantai 13.6.2025 klo 13.02—14.01

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain, ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 3 ja 5 §:n sekä luonnonsuojelulain 35 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 42/2025 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 9/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 20. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 9/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.24 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutoksen torjunta ei ole enää valinta. Se on välttämättömyys. Siksi meidän on kyettävä hyödyntämään uusiutuvia energialähteitä nopeasti, vastuullisesti ja tehokkaasti. Tämän päivän käsiteltävänä oleva lakiesitys on tärkeä askel siihen suuntaan. Sen tavoitteena on tukea kansallisesti sitä, että uusiutuvan energian osuus nousee Euroopan unionissa 42,5 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys selkeyttää ja nopeuttaa uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupaprosesseja. Samalla se ottaa huomioon ympäristönsuojelun ja vaikutusten arvioinnin. Uutta on myös ajatus nopean kehittämisen alueista, siis sellaisista alueista, joilla uusiutuvan energian hankkeita voidaan toteuttaa kevyemmällä lupamenettelyllä, kun tietyt ympäristökriteerit täyttyvät. Tämä ei tarkoita sitä, että ympäristövaatimuksista tingitään, vaan sitä, että kun kunta nimeää alueen kehittämiseen soveltuvaksi, voidaan osa menettelyistä tehdä aiemmin tai kevyemmin. Tämä säästää aikaa ja vähentää hallintoa mutta ei kuormita ympäristöä. On tärkeää, että esimerkiksi metsätalous- ja peltomaiden nimeämistä kehittämisalueiksi rajoitetaan. Se paitsi turvaa niin ruuantuotannon kuin luonnon monimuotoisuuden myös ylläpitää huoltovarmuuttamme.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on puoltanut esitystä muutoksin ja korostanut muutamia tärkeitä näkökulmia. Esimerkiksi yhteyspisteen viranomaisen on uuden lain myötä ei vain seurattava määräaikoja ja niiden toteutumista vaan myös varmistettava se. Tämä edellyttää riittäviä resursseja uudelle Lupa- ja valvontavirastolle, joka aloittaa toimintansa vuoden 2026 alussa. Uusiutuvan energian hankkeet ovat tulevaisuuden rakentamista. Tuuli-, aurinko- ja bioenergia tarjoavat mahdollisuuksia koko Suomelle, mutta vain, jos lupaprosessit ovat toimivia. Tässä laissa parannetaan lupien ennakoitavuutta, käsketään määräaikojen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2025 vp

noudattamisesta ja mahdollistetaan neuvonta yhdestä paikasta. Tämä on oikein niin kansalaisille, kunnille kuin yrityksille.

Arvoisa puhemies! Me emme rakenna vain hallintoa, me rakennamme energiaomavaraisuutta, investointiympäristöä ja ennen kaikkea kestävää tulevaisuutta. Siksi tämä lakiesitys on tärkeä ja oikea-aikainen. Se täydentää hallituksen laajempaa kokonaisuutta, jonka tavoitteena on selkeyttää ja tehostaa puhtaan siirtymän investointeihin liittyvää hallintoa, siis tehdä juuri sitä, mitä suomalaiset innovaatiot tarvitsevat noustakseen kasvun tielle. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.28 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Pidän lakimuutosta erittäin positiivisena, koska tämän avulla saadaan nopeutettua kotimaisten energiainvestointien lupia ja vähennettyä turhaa paperien pyörittämistä. Samaan aikaan luvituksen sujuvoittamisen yhteydessä on huomioitava, ettei se tapahdu ympäristön kustannuksella.

Puhemies! Lakiesitys on erittäin kannatettava.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

13.29 **Pekka Aittakumpu ps:** Arvoisa puhemies! Tämän viikon maanantaina ajelin tyttäreni kanssa autolla kotikaupungissani Oulussa, ja siinä edellä ajoi auto, jonka perässä oli tarra, jossa luki ”turpeen puolesta”. Tyttäreni kysyi, mitä tuo tarkoittaa, ja keskustelimme sitten turpeesta ja sen käytöstä.

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen taustalla on EU-säädös, joka koskee uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyitä, ja Suomessa tavoitteena on nostaa uusiutuvista lähteistä olevan energian osuus 62 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Arvoisa puhemies! Nyt olisi Suomessa viimein otettava järki käteen ja luokiteltava turve uusiutuvaksi ja myöskin ottaa se sellaiseksi hyväksytyksi energianlähteeksi. Nythän on meillä ollut pitkään se tilanne, että turpeesta, joka on meidän kansallinen aarteemme, jota syntyy suossa lisää joka vuosi ja joka on uusiutuvaa, niin kuin tiede meille todistaa, on tehty sellainen mörkö, että sitä ei saisi käyttää. Se on kuitenkin erittäin toimitusvarma energianlähde esimerkiksi erilaisten kriisien keskellä. Meillä on huoltovarmuusvarastoihin turvetta otettukin ja varattu sitä huoltovarmuuskäyttöön, mutta näin normaaliaikanaanakin turpeen kannattaisi olla mukana tässä energiantuotannossa ja myöskin sen takia, mitä moni ei tiedä, että maataloudessa kuivike- ja kasvuturpeena turve on aivan välttämätön. Sille on miltei mahdotonta löytää korvaavia raaka-aineita, ja siksi niin energian saatavuuden kuin suomalaisen maatalouden takia turve kannattaisi luokitella uusiutuvaksi ja tällä tavalla tehdä siitä hyväksytty energianlähde meillä Suomessa. Myöskin EU-politiikassa Suomen täytyy ajaa sitä, että turve otetaan mukaan energiantuotannon ja maatalouden edellytysten parantamiseen. Tällä tavalla turpeen puolesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

13.31 **Mikko Polvinen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tulevaisuuden tekijät ja nuoret ihmiset, joita täällä lehtereilläkin on, kuuntelevat varmasti mielellään sitä keskustelua, että luonto säilyy tuleville sukupolville niin kuin se on meille jätetty.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2025 vp

Pyrimme lupaprosesseja helpottamalla lisäämään uusiutuvaa energiaa, mutta on erittäin tärkeää, että valitaan sellaisia kestäviä energiamuotoja, jotka kantavat pitkälle. Olen ollut huolissani siitä, että ydinvoima on sivuutettu aikaisempien hallitusten toimesta, ja vihreät jopa lähtivät aikanaan hallituksesta, ja olemme joutuneet paikkaamaan uusiutuvan energian tavoitteita tuulivoimalla, joka kainuulaisen näkökulmasta myös meidän vaaramaisemia on osaltaan pilannut.

Toivon sitä, että näitten nopeitten luvituskäytänteiden vuoksi myös huomioidaan pitkän aikavälin strategia ja tuodaan mukaan ydinvoimaloita ja myöskin pienydinvoimaloita, joita voi jo kahdeksan vuoden päästä olla kaupallisesti saatavilla. Energiaintensiivinen yhteiskunta tulee kasvattamaan energiantuotantoaan ja -kulutustaan. Se on tulevaisuus, josta myös veropohjaa tälle yhteiskunnalle kerätään, joten on hyvä nähdä, että tämä tehokas hallitus tuo näitä esityksiä eduskuntaan käsiteltäväksi myös uusiutuvan energian näkökulmasta byrokratian rattaat huomioiden.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

13.32 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Aittakumpu toi erittäin tärkeän asian esille elikkä turpeen, ja olen todellakin samaa mieltä. Meidän pitää turve pitää uusiutuvana energiana, niin kuin se on aiemminkin ollut. Sen sijaan, että me jostain Italiasta kuskataan tänne jätteitä lämpövoimaloihin poltettavaksi, turve olisi erinomainen polttoaine siihen avuksi ja todellakin kriisitilanteissa ja muissa. Se on myös tärkeä kasvien viljelyssä alustana, kuten myös maataloudessa eläinten kuivikkeena. Eli kannatan myöskin tätä Aittakummun esitystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

13.33 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! On hieno asia, jos aurinko paistaa ja aurinkovoimalat antavat silloin energiaa. On hieno asia, jos tuulee ja silloin tuulivoimalat antavat energiaa. Mutta tässä tilanteessa, kun meillä kuitenkin on tämä turve, joka on aivan loistava materiaali käyttää polttoaineena ja jota käytetään myöskin maataloudessa kuivikkeena ja myöskin kasvihuoneissa — se on aika ehdoton edellytys, että saadaan yleensä kurkkua ja tomaattia ynnä muuta kotimaassa — pidän erittäin hyvänä, jos saamme uusiutuvaksi lähteeksi tämän turpeen. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 42/2025 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.